

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

Ahi Evran University (Turkey)

TESOL – Ukraine

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ В МОВІ І КУЛЬТУРІ

Збірник наукових праць

Київ 2019

УДК 821.09(100)(082)
НЗ5

Національна ідентичність в мові і культурі: збірник наукових
НЗ5 праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна, О.Г. Шостак. - К.:Талком, 2019. - 318
с.

ISBN 978-617-7685-68-4

Збірник містить тексти доповідей XII Міжнародної конференції з питань національної ідентичності в мові і культурі, що відбулася 22-23 травня 2019 року на кафедрі іноземних мов і прикладної лінгвістики факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (м. Київ, Україна).

УДК 821.09(100)(082)

Головний редактор:

А.Г. Гудманян, доктор філологічних наук, професор
(Національний авіаційний університет, Україна)

Редакційна колегія:

Е. Акіллі, доктор філософії (Історія), академік

Агі Євран університет, Киршехір (Туреччина)

О. В. Артюшкіна, кандидат наук з лінгвістики, доцент
(Університет Жан Мулен Ліон 3, Франція)

Н. О. Висоцька, доктор філологічних наук, професор
(Київський національний лінгвістичний університет, Україна)

Р. І. Дудок, доктор філологічних наук, професор
(Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна)

Ю. Л. Мосенкіс, доктор філологічних наук, професор,
(Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Україна)

А. І. Раду, кандидат філологічних наук, доцент
(Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна)

А. В. Чеснокова, професор
(Київський університет імені Бориса Грінченка, Україна)

О. Г. Шостак, кандидат філологічних наук, доцент
(Національний авіаційний університет, Україна)

С. М. Ягодзінський, доктор філософських наук, професор
(Національний авіаційний університет, Україна)

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету (протокол № 3 від 15 травня 2019 р.)*

ISBN 978-617-7685-68-4

© Колектив авторів, 2019

© Національний авіаційний університет, 2019

Юлія Дем'янчук
кандидат економічних наук
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів

ОМОНІМІЯ АБРЕВІАТУР ТА ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ СКОРОЧЕНЬ У ДОКУМЕНТАХ СОТ

Під час електронного паралельного перекладу спостерігається явище омонімії: неодноразове повторення однієї і тієї ж мовної одиниці, яка по-різному може трактуватися, або, навпаки, кілька форм скорочення одного і того ж терміну. Омонімія аббревіатур створює не тільки проблему сприйняття, але й не розуміння змісту. Наприклад, одна і та ж аббревіатура DART позначає: 1. Diagnostic Assistance Reference Tool (діагностичну систему пошуку несправностей); 2. Data Reduction Translator (транслятор системи стиснення даних); 3. Digital Automatic Readout Tracker (систему з цифровим зчитуванням); 4. Dual Asynchronous Receiver / Transmitter (подвійний асинхронний приймач).

Основна частина складнощів перекладу скорочень у документах СОТ, пов'язана з відсутністю в тексті повної форми терміна, його широкого поширення в професійній мові. До таких скорочень

належать передусім Інкотермс (Incoterms) – найпопулярніший торговий термін у сфері зовнішньої торгівлі. Переклад таких абревіатур здебільшого частотний. Їх трактування можна знайти в міжнародних правилах перекладу торговельних термінів, складених міжнародною торговою палатою ООН та СОТ. Наприклад [1]: European Free Trade Association (EFTA) – Європейська Асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ); General Agreement on Trade in Services (GATS) – Генеральна угода про торгівлю послугами (ГАТС; ISO Country Code – код країн ІСО (код розроблений експертами ООН для спрощення і стандартизації процедур торгівлі). Проблема в тому, що навіть в новітніх словниках та корпусах розглянуті абревіатури не представлені. Вони зустрічаються в глосаріях, які складаються фахівцями міжнародних організацій.

Особливе місце займають назви спеціалізованих юридичних і урядових інстанцій, назви законів і актів із міжнародних документів ООН та НАТО [2]: the English courts – англійські суди; Privy Council – Таємна рада; the Court of Appeal – Апеляційний суд; the New York court – нью-йоркський суд; the Swiss court – швейцарський суд; The Council Regulation 2201/2003 – Регламент Ради Євросоюзу 2001/2003 рр. тощо. Такі ідіоматичні сталі вирази номінативні, тому не мають синонімічних відповідників.

Складнощі виникають в процесі виділення колокацій із ключових слів в паралельних Національних корпусах. Через відсутність тематичних спеціалізованих корпусів виникає необхідність створення авторських додатків тексту з міжнародної термінології СОТ, ООН та НАТО[3]. Наприклад: Agreement on Import Licensing Procedures (AIP) – Угода СОТ із процедури ліцензування імпорту; Agreement on Preshipment Inspection (API) – Угода СОТ із інспекції вантажу; Agreement on International Goods Traffic, 1951 (SMGS) – Угода про міжнародне залізничне вантажне з'єднання 1951 рік (СМГС); Agreement on Technical Barriers to Trade (TBT) (in WTO) – Угода про технічні бар'єри в торгівлі (СТБ) (в СОТ); Agreement on Trade-Related Investment Measures (TRIMS Agreement) – Угода СОТ про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи.

Література

1. Офіційний сайт документів «СОТ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wto.org>

2. Офіційний сайт архівних документів «НАТО» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nato.int/cps/ru/natohq/official_texts.htm

3. Сайт Национального корпуса русского языка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ruscorpora.ru/corpora-biblio.html>